

Bijlage: Uitgebreide Jaarrapportage 2017

Uitgangspunten bij uitvoering jaarplan 2017:

- **Gezaghebbend:** profileren en positioneren van sociaal werk met een boodschap (argumenten, onderzoeksresultaten)
- **Zichtbaar:** pers, bijeenkomst, publicatie, werkbezoek, debat, platform
- **Co-creatie:** samen met leden en stakeholders
- **Innovatie:** delen van kennis, ervaringen, inzichten, goede voorbeelden en signalen. Coalities smeden.

Vijf maatschappelijke thema's

- Participatie in de buurt
- Armoede en schulden
- Jeugd en opvoeding
- Vluchtelingen en integratie
- Gezondheid

Overstijgend: algemene lobby

Vijf programma's

- Kwaliteit en professionalisering
- Branche informatie
- Ondernemerschap en organisaties
- Werkgeverschap en arbeidsmarkt
- Verenigingszaken

Thema	Beoogde resultaten uit jaarplan
Participatie in de buurt	• Publicatie en presentatie van innovatieve samenwerkingsvormen met burgers, en de randvoorwaarden hiervoor. • Publicatie en presentatie van goede voorbeelden van de rol van sociaal werk bij vrijwillige inzet en in de arbeidsmatige participatie van kwetsbare groepen. • Meerwaarde van sociaal werk voor participatie van kwetsbare burgers heeft een aantoonbare plek in lokale en landelijke beleidsplannen. Met leden een visie opgesteld: "Sociaal werk voor een sterke sociale basis", met vijf groeitips (aanbevelingen) Onderzoek over wijkteams: een masterstudent heeft de knelpunten rond doorverwijzen naar 2^e lijn in kaart gebracht, met behulp van de ledencommissie Trendsetters Sociaal Werk (TSW). Met het Trimbos-instituut werken we aan versterking en ondersteuning van zelfregie en empowerment van mensen met ontwrichtende levenservaringen (psychische of psychosociale problemen, migratie, armoede, lichamelijke aandoeningen, etc.). Door: • Gecombineerde inzet van ervaringsdeskundigen en sociaal werkers uit wijkteams. • Maatschappelijke organisaties toegankelijk maken voor deze groep.

		Onderzoek over vrijwilligerswerk door masterstudent naar de veranderende rol van vrijwilligers in de samenleving. Aanbevelingen zijn gepresenteerd in een blog en een ledenbijeenkomst. Profilering en versterking van Automaatje van ANWB en sociaal werk. Automaatje is een succesvolle vervoersdienst waarbij vrijwilligers met hun eigen auto minder mobiele plaatsgenoten vervoeren. Promotie en overleg met ANWB over lokaal partnerschap tussen ANWB, gemeente en sociaal werk dragen bij aan verdere groei. Verkenkend onderzoek naar samenspel tussen vrijwilligers en (praktische) zorghandelingen met Vilans. Sociaal Werk Nederland heeft op het landelijk congres De inclusieve wijk (georganiseerd door Vilans) het belang van sociale basisvoorzieningen aangegeven (met goede voorbeelden van sociaal werk) voor de inclusie van mensen met ggz-problematiek. Sociaal Werk Nederland heeft samen met Citydeal en MKB/VNO op de bijeenkomst Dag van de Stad een workshop georganiseerd over sociaal werker als generalist in het wijkteam. Verkenning van samenwerking tussen sociaal werk en DeedMob: een platform met technologische middelen (social media, CRM, algoritmen) om vrijwilligers te benaderen en te matchen. In het najaar hebben we een match gemaakt tussen een vrijwilligerscentrale en Deedmob om een pilot te starten. Presentatie good practices 'participatie jongeren' op Sociale Top in Eindhoven. Deelname aan Aedes kickoff-bijeenkomst over participatie, leefbaarheid en buurten, om banden aan te halen en ontwikkelingen te volgen. Op verzoek van het ministerie V&J hebben we een ledenbijeenkomst Koers en Kansen in de sanctietoepassing georganiseerd met 20 leden. Doel: input vanuit het sociaal werk voor de plannen rond toekomstige sanctietoepassing. Conclusie: is perspectief op deelname aan meerjarige beleidsprogramma's. We zetten daarbij in op landelijke ondersteuning van lokale en regionale leer- en ontwikkeltrajecten met actieve deelname van sociaal werk. Aandachtspunten: • Banden verder aanhalen met Aedes en bewonersorganisatie LSA over informele en formele zorg.
--	--	---

		Het vergt veel inzet met het ministerie J&V om domein overstijgende samenwerking justitie/reclassering en sociaal werk te stimuleren. Het zijn op dit moment sectoren waarin letterlijk en figuurlijk 'muren' staan.
Armoede en schulden	- Publicatie en presentaties goede voorbeelden van aanpak sociaal werk en samenwerking met partners - Aanpak sociaal werk is onderwerp bij verkiezingen Tweede Kamer en gemeenteraad 15 duurzame netwerken in alle arbeidsmarktregio's - Partner in ondersteuningsprogramma Schuldhulpverlening met NVVK, Divosa, VNG en LCR - Economische en financiële zelfredzaamheid verstrekt door introductie nieuwe interventies in wijkteams	Project Moedige Mensen 1 Armoede en Schulden van SZW is in juni afgerond met een bijeenkomst "Moed en Morgen". Het resultaat is vastgelegd in de spierbundel Moedige Mensen 1 met beschrijvingen van de vijftien gestarte publiek-private netwerken. In februari 2017 hebben we een vervolgsubsidie aangevraagd bij SZW: Moedige Mensen 2. Met als doel doorgaan met Moedige Mensen 1 dankzij de inzet van kwartiermakers en borging van de 15 netwerken. Bovendien zijn we een samenwerking met de Rabobank aangegaan. Dat moet onder meer leiden tot het versterken van de bestaande 15 netwerken en het toewerken naar een landelijke dekking met 100 netwerken. Ook hebben we een landelijk kernteam opgericht om de coördinatie en samenwerking te managen. De lokale kernteams bestaan uit vertegenwoordigers van sociaal werk, gemeente, Rabobank en een of twee partijen uit het bedrijfsleven. Doel: publiek-private samenwerking die sociale en economische redzaamheid stimuleert dankzij innovatief en duurzaam netwerk met effectieve business cases rond: 1. kinderen in armoede 2. werkende armen 3. vrijwilligers uit bedrijfsleven 4. jongeren en armoede Het landelijke ondersteuningsprogramma "Schouders Eronder" is opgezet met NVVK, Divosa, VNG en LCR; met € 5.700.000 subsidie. Dit programma duurt tot medio 2019. Sociaal Werk Nederland participeert op strategisch niveau in de stuurgroep. Het programma heeft meerdere lijnen: 1. hbo-master opzetten met hogescholen 2. lokale gangmakers in 20 gemeenten, lerende organisatie en verbetering en verbinding lokale schuldhulpverleningspartners 3. onderzoek 4. SHV Bundle 5. kennis SHV borgen, landelijk en lokaal En verder: promotie van innovatieve methoden als Mobility Mentoring voor economische en financiële zelfredzaamheid van burgers/wijken én sterkere positie van onder meer wijkteams. De implementatie verloopt moeizaam omdat het ten eerste gaat om een intensieve en bedrijfsmatig grote operatie als je als gemeente Mobility Mentoring-gecertificeerd wilt zijn (3 jaar). Ten tweede omdat er met het moederbedrijf in Boston (EMPath) nog juridische afspraken lopen. Ten derde omdat

		Mobility Mentoring lastige inhoudelijke keuzes vraagt van gemeenten (beloonssysteem bij schulden). De samenwerking met Divosa (klantmanagers en sociaal werkers) is succesvol verlopen. Er zijn 17 bijeenkomsten geweest in het land. Conclusie: zowel inhoudelijk als qua samenwerking en proces is het nodig dat we elkaars taal leren spreken en een gemeenschappelijk doel (her)definiëren. Vanuit de LOSR inbreng gehad bij internetconsultatie voor herziening wetgeving rechtsbijstand, de regeling rond afsluiting van water en energie bij mensen met schulden en digitale overheid. De lobby richting SZW was onder Klijnsma goed en efficiënt. Met een nieuwe staatssecretaris en minister vraagt dit opnieuw veel investering. In 2018 moeten we een plan opstellen hoe we de samenwerking en politieke agenda's goed op elkaar afstemmen. Profilering sociaal raadslieden dankzij publicatie over samenwerking met bibliotheken en belastingdienst; 'Wittevlekken'-bijeenkomst in regio Leerdam; en twee nieuwsbrieven LOSR. Organisatie Landelijk Sociaal Raadslieden Congres met 375 deelnemers. Samenwerking tussen Belastingdienst, bibliotheken en sociaal raadslieden bij invullen van belastingformulieren. Filmpje gemaakt, voorbeelden verspreid. Conclusie: We hebben een goede positie bij SZW en andere landelijke partijen die ertoe doen. Aandachtspunten: • Onze leden betrekken bij en wijzen op het belang van het onderwerp armoede, ook als zij zelf geen schuldhulp uitvoeren. • Marktpositie en rol ten opzichte van gemeenten en bedrijfsleven benadrukken. • Bewustwording stimuleren van nieuwe ontwikkelingen en nieuwe doelgroepen en wat sociaal werk hiermee zou kunnen doen. Innovatie. • Aangehaakt blijven bij SZW in besluitvormende overleggen als AO en BO. Directie en bestuur kunnen dit gestructureerder en intensiever doen. • Aansluiting vinden bij innovatieve landelijke partijen zoals Platform 31.
Jeugd en opvoeding	• Peuterspeelzalen zijn voorbereid op harmonisatie	Tien regiobijeenkomsten over de harmonisatie psz-kinderopvang georganiseerd met 400 deelnemers (gemeenten, peuterspeelzalen en kinderopvang). Landelijk congres over harmonisatie met 150 deelnemers en de presentatie van het

	• Rijk, gemeenten en onderwijs erkennen meerwaarde van sociaal voor jeugd en kopen het in • Jongerenwerkers zijn getraind op het gebied van extremisme en polarisatie • Landelijke afspraken voor ondersteuning doelgroep 18-/18+	boekje 'Hier doen we het voor'. Publicaties over juridische kwesties rond aanbesteden als gevolg van harmonisatie. Nieuwe subsidie gerealiseerd voor ontwikkeling modelcontracten/facturen. Vervolgaanvraag ingediend voor nazorg harmonisatie in 2018. Positie van peuterwerk als onderdeel van sociaal werk benadrukt in Taskforce kinderopvang en onderwijs. Petitie over belang kinderopvang als basisvoorziening voor alle kinderen aangeboden met vijf partijen aan SER en kabinet. Belangen van peuterwerk ingebracht in AMvB nieuwe eisen van de wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang, vooral op het gebied van buitenspeelruimte. Eisen voor buitenspeelruimte zijn jaar uitgesteld. Strategische visie ontwikkeld voor toekomst van peuterwerk als onderdeel van sociaal domein. Onderdeel daarvan een studiereis naar Lille met leden en partners. Een korte film uitgebracht over het taalniveau van peuterleidsters. Actuele kengetallen kostprijzen peuterwerk laten uitbrengen. Diverse publicaties over peuterwerk in de media (Volkskrant, Zorg&Welzijn). Projectsubsidie gerealiseerd voor nieuwe taaleisen kleine vve-gemeenten 2017 en 2018, inclusief filmpje voor leden over taaleisen. Akkoord Ontwikkelrecht voor jonge kinderen met vier andere partijen (BK,BMK, VNG, PO-Raad ontwikkeld en aangeboden aan SER, en op Prinsjesdag onder de aandacht gebracht van kabinet en Tweede Kamer. Met partners Jeugdpoort petitie aangeboden over belang van integrale jeugdhulp aan voorzitter SER en kinderombudsvrouw en kabinet. We organiseerden met partners een landelijk congres jongerenwerk (200 deelnemers) én een landelijk congres over jongerenwerk voor gemeenten (150 deelnemers). Een ledenbijeenkomst over radicalisering (60 deelnemers) en over mentorschap door schoolmaatschappelijk werk samen met het Oranjefonds (30 deelnemers). Samen met NJI realiseerden we een landelijk congres schoolmaatschappelijk (200 deelnemers). We organiseerden in februari met ContourdeTwern een Verkiezingsdebat in Tilburg 013 met 100 jongeren en jongerenwerkers.
--	---	--

		Training (OMEI) voor sociaal werk over extreme idealen bij jongeren beschikbaar gesteld voor sociaal werk (100 deelnemers gerealiseerd). Manifest Hou ze erbij aangeboden aan commissie Jeugd van de Tweede Kamer, met een artikel over het belang van ondersteuning van jeugd in Zorg & Welzijn. De stem van het sociaal werk klinkt in diverse landelijke overleggen zoals jeugdhulp 18-/18+ en samenwerking met onderwijs. Publiciteit gegenereerd rond polarisatie/radicalisering/rapport Azough. Conclusie: Er is vooral geïnvesteerd in het opbouwen van relaties met verschillende stakeholders op het gebied van 18- en 18 +, radicalisering en schoolmaatschappelijk werk. We zijn partner van het landelijk overleg aanpak radicalisering en polarisatie en werken nauw samen met het platform Jep. Aandachtspunt: • We hebben samen met andere stakeholders wederom gepleit voor een basisvoorziening voor alle peuters. Het nieuwe kabinet heeft dit niet overgenomen, wel komt er meer geld voor achterstandspeuters. • Jeugd- en jongerenwerk als preventieve hulp staat nog onvoldoende op de landelijke kaart en zullen we in 2018 beter onder de aandacht brengen van stakeholders en kabinet.
Vluchtelingen en integratie	• Budget voor vve voor vluchtelingpeuters • Peuterspeelzalen zijn toegerust voor begeleiding van vluchtelingpeuters • Sociaal werk wordt ingekocht door COA/MCA voor hulp en ondersteuning in azc, met een ruimere opdracht dan nu • Sociaal werk wordt ingekocht door gemeenten voor ondersteuning van integratie • Landelijke samenwerkingsafspraken Vluchtelingenwerk en lokaal sociaal werk	Consortium gestart met Sardes, NJI en Pharos voor de ondersteuning van kinderopvang en gemeenten bij de ondersteuning van vluchtelingenpeuters en ouders. Subsidie gekregen voor de uitvoeringsactiviteiten van Kinderopvangfonds, aangevuld met middelen van OCW en naar verwachting van SZW. Bijeenkomsten en pilots gerealiseerd. Ledencommissie Vluchtelingen opgezet; deze is drie maal bijeengeweeest. Concept-visiedocument opgesteld over de positionering van sociaal werk en vluchtelingen. Banden met Vluchtelingenwerkorganisaties aangehaald en een vertegenwoordiging hiervan is toegetreden tot de ledencommissie. Er zijn afspraken gemaakt over lokale samenwerking. Conclusie: De basis is gelegd met een landelijk overleg en een visie.

		Aandachtspunten: • Realiseren van samenwerking VNG, Vluchtelingenwerk, COA, lokaal sociaal werk liep vertraging op. • Uitdragen en verwerklijken van de visie moet nog gebeuren.
Gezondheid	• Artikelen en presentaties goede voorbeelden van 'sociaal maakt gezond', inclusief sociale technologie • Meerwaarde sociaal werk voor gezondheid wordt uitgedragen door stakeholders uit de zorg • Leden gebruiken platform en leergemeenschappen BeterOud • Sociaal werk wordt lokaal ingekocht voor ondersteuning GGZ-cliënten en psychisch kwetsbare personen	Congrestival Sociaal en gezond mede georganiseerd; aandacht, kennis en netwerk vergroot voor de betekenis van 'sociaal' op gezondheid. Vorbereiding gestart van een publicatie over belang en goede voorbeelden van verbinding tussen zorg en sociaal domein, met kennisinstituten en branches. Uiteindelijk besloten om dit niet uit brengen, omdat een nieuwe publicatie naast de bestaande op dit moment onvoldoende toegevoegde waarde heeft. Het consortium BeterOud mede opgericht, vormgegeven aan de website met actuele informatie voor bestuurders, beleidsmakers en professionals, en de eerste leergemeenschap over Innovatieve dagbesteding opgestart. Via platform onze leden geïnformeerd over actuele ontwikkelingen; oproepen gedaan voor inbreng van ervaringen en goede voorbeelden bij landelijke onderzoeken, uitvoeringsprogramma's en congressen (zoals Alles is gezondheid). Presentatie visiedocument over innovatie in zorg, preventie en leefstijlverbetering met MKB NL/VNO NCW en de zorgbranches; is overhandigd aan minister Schippers van VWS, met een oproep aan het nieuwe kabinet om vooral te investeren in innovaties en niet in grote stelselwijzigingen. Deelname aan de commissie Gezondheid van MKB NL/VNO NCW; hier onder meer bijgedragen aan een voorstel aan het kabinet voor een landelijk preventieakkoord. Deelname aan het landelijke netwerk zingeping en levensvragen, gericht op toerusten van professionals met tools, en het stimuleren van lokale samenwerking. Dit bekendheid gegeven via ons platform en een aantal leden erbij betrokken. Met lidorganisatie deelgenomen aan tijdelijke landelijke klankbordgroep voor onderzoek naar aard en omvang van ouderenmishandeling. Voorzitter Marijke Vos heeft het sociaal werk geprofileerd tijdens een debat op het landelijke congres Volksgezondheid in april.

		Samen met Stichting Welzijn Hoogeveen een presentatie gegeven over integrale ouderenzorg en rol van sociaal werk daarin op Nationaal Congres Ouderenzorg in november. Bijgedragen aan een verkenning van de meerwaarde van verbreding van het ActiZ-Aedes kenniscentrum wonen-zorg KCWZ naar welzijn. Samenwerking met Raad voor Volksgezondheid geïntensiveerd, door werkbezoeken, verspreiden van en discussie over RVS-adviezen, en inbreng op de Zorgagenda. Inbreng geleverd aan de opzet van een nieuw ZonMw-programma Langdurige zorg, gericht op het stimuleren van samenwerking rond mensen met een langdurige zorg- en ondersteuningsvraag. Hier het belang van sociaal werk ingebracht. Vier bijeenkomsten van de ledencommissie Ouderen georganiseerd. De commissie heeft een jaarplan met thema's en doelen opgesteld en wordt daarnaast bevraagd en ingezet bij vragen en bijeenkomsten van stakeholders. Leden uit de commissie Ouderen nemen deel aan de landelijke commissie voor de herziening van de zorgstandaard dementie en aan een commissie voor de ontwikkeling van een richtlijn eenzaamheid voor wijkverpleegkundigen. Deelname aan de Klankborggroep Regie in de regio; hierin de rol van het sociaal werk in ambulantisering van ggz ingebracht. Afspraak gemaakt met cliëntenorganisatie Mind dat zij meerwaarde van het sociaal werk mede uitdragen naar stakeholders zoals VWS, zorg en ggz. Deelname aan landelijk bureauoverleg verwarde personen van ministeries V&J en VWS. Hierin de rol en meerwaarde van het sociaal werk ingebracht. Leidt onder meer tot een landelijke handreiking voor gemeenten en uitvoerende partijen. Taskforce E-health in het sociaal werk gestart met leden en start gemaakt met handreiking voor leden voor het opschalen van innovaties. Conclusie: De meeste van de beoogde resultaten zijn gehaald Aandachtspunten: • Het is een breed thema: prioriteren van inzet continu nodig. • Samen met partners nog sterkere lobby nodig voor inzet van miljoenen voor ouderenzorg in preventie en ondersteuning ouderen in de wijk, dus niet alleen (zware) zorg.
--	--	--

		• Leden meer betrekken bij activiteiten van consortium Beter Oud • Bestuur en leden actiever betrekken bij en motiveren voor belangenbehartiging en profilering.
Algemene lobby Transformatie		Op 3 mei hebben het NDSD, Sociaal Werk Nederland en Movisie een diner pensant georganiseerd voor een discussie over hoe de sociale basis binnen het sociaal domein versterkt kan worden; met deelnemers uit de wetenschap, zorg, kennisinstututen, SCP, sociaal werk, gemeenten (directeuren sociaal domein). Samenwerking met P10-gemeenten gestart (samenwerkingsverband van 16 grote plattelandsgemeenten). Via VNG hebben we gepleit voor aanhaking van een P10-gemeente bij de nieuw te vormen Village Deals. Tevens bereidden Sociaal Werk Nederland en P10 gezamenlijk het jaarlijkse P10-najaarscongres voor. Alle ambtenaren, secretarissen en collegeleden van de P10-gemeenten namen deel aan het gevarieerde programma dat veel inspiratie opleverde Het thema 'Ouder worden op het Platteland' stond centraal. Samenwerking met G32 is geïntensiveerd. Sociaal Werk Nederland nam deel aan G32-netwerkdagen en de jeugd-wmo-themagroep. We hebben samen met wethouder Zwolle (voorzitter WMO G32) en Federatie Opvang een Back-on-track inspiratiebijeenkomst georganiseerd. Opvang- en sociaalwerkorganisaties helpen (voormalig) dak- en thuislozen en vrouwen die gevlucht zijn voor huiselijk geweld hun leven weer op de rails te krijgen. Hoe zorg je voor de benodigde sociale infrastructuur en samenwerking in de wijk? Sociaal Werk Nederland heeft de afgelopen maanden intensief overleg gevoerd met de Citydeal Inclusieve Stad en heeft zich kunnen presenteren in een workshop over 100 casuïstieken van sociaal werkers die 'om de bureaucratie' heen werken. Er is besloten de krachten te bundelen door kennis te ontwikkelen en te delen, het netwerk te verbreden, maar ook door gezamenlijk duidelijke doelen te stellen en concrete samenwerkingsafspraken te maken over professionalisering van sociaal werk. In het kader van Jeugdpoort hebben we Kamerleden uitgenodigd voor een diner in het najaar. Daar hebben we aandacht gevraagd voor het belang van investeren in preventie en vroegsignalering. In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen hebben we begin mei een lobbybrief verstuurd naar partijbesturen van de landelijke politieke partijen, als input voor hun lokale partijafdelingen en lokale verkiezingsprogramma's. Van SGP, D66

		en 50-plus positieve reacties ontvangen. Leden kunnen deze teksten ook gebruiken om lokaal met hun eigen politieke partners het gesprek te gaan over de actuele lokale maatschappelijk vraagstukken. We hebben bijgedragen aan uitnodiging van Kamerleden voor een ontbijtsessie met vrijwilligers(organisaties) in het kader van de Vrijwilligersdag. In de gesprekken met Kamerleden hebben we samen met vrijwilligerscentrales het belang ingebracht van investeren in vrijwilligersorganisatie als basisvoorziening in de wijk. <u>Pamflet Preventie</u> voorbereid met MEE NL, GGD GHOR en ActiZ voor lobby rond de gemeenteraadsverkiezingen. Op het platform zijn voor de leden een dossier en een groep ingericht over de gemeenteraadsverkiezingen 2018. Zo ondersteunen we leden bij hun lokale lobby. Hier staan inhoudelijke input, lobbymogelijkheden en gefundeerde tips. Ook kunnen leden elkaar vragen stellen en best practices delen. In het najaar hebben we voor leden twee regiobijeenkomsten georganiseerd over lobby en gemeenteraadsverkiezingen. Verder zijn er tal van handreikingen, voorbeeldflyers, positionpapers, filmpjes, infographics, toolkits en blogs gemaakt ter ondersteuning en inspiratie. Verder zijn op de website en via nieuwsbrieven bijdragen van actieve leden verspreid: interessante voorbeelden, interviews, artikelen en brieven over de gemeenteraadsverkiezingen. Kennismakingsgesprek met nieuwe sectordirecteur VNG waarin onder meer afspraken zijn gemaakt over nauwere samenwerking tussen bureaumedewerkers en een uitnodiging voor een presentatie van directeur Lex Staal van Sociaal Werk Nederland in de VNG-commissie Welzijn en Volksgezondheid. Daar heeft hij met de commissieleden gesproken over reële tarieven voor sociaal werk (op basis van een quickscan onder leden), over de Gouden Gemeenten én over de wijze van inkoop. Inzet was om gemeenten ervan te doordringen dat aan goed sociaal werk een prijskaartje hangt. Bij de VNG-commissie viel dat gelukkig in goede aarde, net als onze handreiking over het nieuwe contracteren "vergroot je impact door opgaven gebiedsgericht contacteren in het sociaal domein". 15 Tweede Kamerleden en 10 parlementair medewerkers en persvoorlichters namen deel aan zomerstages. Nieuw is de samenwerking met Movisie, dat onder meer zorgdraagt voor een introductiedossier over het sociaal domein. De duur van de stages varieerde van 1 dagdeel tot 3 dagen. De gekozen thema's bevinden zich op het brede spectrum van het sociaal werk. Met Kamerleden vonden follow-up-interviews en vervolgspraken plaats.
--	--	--

		Op 16 februari organiseerde Sociaal Werk Nederland samen met ContourdeTwern het Verkiezingsdebat met en voor jongeren in O13 (Tilburg) waaraan alle grote politieke partijen meededen. Deelname van ruim 100 jongeren. De regionale en lokale pers was ruim vertegenwoordigd. Jongeren uit Dordrecht (jongerenwerk R-Newt) maakten een film over het debat. We hebben kabinetsinformatuur Schippers opgeroepen om in de komende kabinetsperiode het versterken van de sociale basisvoorzieningen in wijken en buurten prominent op de agenda te zetten. We pleitten voor een landelijk bestuursakkoord waarin overheden vastleggen een Transformatie-agenda uit te voeren met onderwerpen die in deze kabinetsperiode nadrukkelijk aandacht behoeven in de beleidsvorming en wetgeving. We hebben op Prinsjesdag een longread gemaakt met een analyse van de Rijksbegroting op het sociaal domein. Bij de begrotingsbehandelingen bij VWS, V&J, SZW, BZK en OCW hebben we aandacht gevraagd voor tal van maatschappelijke thema's. Te veel om op te sommen. Een motie van Vera Bergkamp (D66) sluit aan bij de brief die op ons initiatief samen met zes andere partijen is verstuurd aan de Tweede Kamerleden van de commissie VWS. Aanleiding was het kabinetsplan om 2,1 miljard extra voor verpleeghuiszorg uit te trekken. Prima natuurlijk, maar het Rijksbeleid is wel om steeds meer ouderen in staat te stellen thuis te blijven wonen. Zonder stevig financieel fundament voor aanvullende ondersteuning wordt plan dat een luchtkas-teel. Deelgenomen aan bijeenkomsten van Programma sociaal domein met DG's van vijf ministeries en follow up over nieuw transformatieprogramma van het nieuwe kabinet. Conclusie: we zijn beter zichtbaar, we worden aan tafel gevraagd bij relevante stakeholders en worden om onze mening gevraagd. We zijn primaire partner voor het deelprogramma Sociale basis.
--	--	---

Vijf Programma's

Programma	Resultaten uit jaarplan
Kwaliteit en professionalisering	• Minstens 50 leden zijn collegiaal getoetst aan kwaliteitslabel • Minstens 20% van de sociaal werkers is geregistreerd in het beroepsregister • 10% van de gemeenten kent ons kwaliteitslabel • Er is een meerjarige onderzoeksagenda voor het sociaal werk opgesteld, met budget Kwaliteitslabel: • Er is een quickscan Kwaliteitslabel uitgevoerd, waaruit onder meer blijkt dat 75 organisaties (ruim de helft van de respondenten) zich oriënteren op het Kwaliteitslabel en 33% er al voor heeft gekozen. 56% noemt intern leren en verbeteren als reden, 25% noemt externe positionering, 19% een combinatie van beide. • Meting eind 2017: 33 leden gaan met het Kwaliteitslabel aan de slag of hebben het traject succesvol afgerond. Het aantal geïnteresseerde leden groeit. • Er is een Beheercommissie van leden ingesteld die besluiten neemt over het toekennen van certificaten aan extern getoetste leden, en over beheer en doorontwikkeling van het normenkader. Deze commissie is drie keer bij elkaar geweest. • Startbijeenkomst van Raad van Toezicht. Daarin zitten: Hans Spigt (Jeugdzorg NL), Margo Trappenburg (Universiteit van Utrecht en Humanistiek), Cees Huisman (voormalig directeur MEE/De Wering) en Lou Repetur (Movisie); Peter van Lieshout is de externe voorzitter. De RvT heeft een brede toezichthoudende blik op het Kwaliteitslabel: van de rechtmatigheid van het toekenningsproces tot de actualiteit en relevantie van het label in relatie tot veranderingen in de context van het sociaal werk. • Sociaal Werk Nederland heeft onderzoek gedaan bij 25 Nederlandse gemeenten naar het belang van de kwaliteit van sociaal werk. Gemiddeld geven gemeenten een 8,9 aan het belang van de kwaliteit van sociaal werk. • We hebben twee promotiefilmpjes laten ontwikkelen om leden te ondersteunen bij hun contact/overleg met hun gemeente over kwaliteit. • Er zijn 8 trainingen Intercollegiale Adviesmeting georganiseerd met in totaal 80 deelnemers van 45 lidorganisaties. • Er is een mantelovereenkomsten getekend met 4 CI's die de externe toetsing gaan doen. • De processen rond externe en intercollegiale toetsing in kaart gebracht en vastgesteld. • Helpdesk (vragen en voorlichting) voor leden ingericht. • Kwaliteitslabel toepasbaar maken voor specifieke ledengroepen, zoals wijkteams, kinderopvangorganisaties en vrijwilligersorganisaties (werksessies met leden).

		• Business case en beheermodel opgesteld voor periode na 2018. Professionalisering • Sociaal Werk Nederland, FNV, CNV, BPSW, BVjong, LOC, de werkplaatsen sociaal domein, Movisie, FCB en Registerplein hebben € 800.000 subsidie ontvangen van VWS voor een meerjarig professionaliseringsprogramma 'Sociaal werk versterkt'. Sociaal Werk Nederland is penvoerder en beheerder van dit programma. • Samen met het werkveld hebben we een beroepscompetentieprofiel, een beroepscode en een beroepsregister voor sociaal werkers opgesteld. Zowel bij de ontwikkeling als de implementatie zijn gemeenten, burgers, beroepsonderwijs en cliëntvertegenwoordigers betrokken. Deze producten worden begin 2018 gelegitimeerd en vervolgens geïmplementeerd. • Eind 2017 hadden al 1.373 sociaal werkers een account aangemaakt in het register sociaal werk bij het Registerplein. Ruim de helft komt uit een andere cao-sector. Professionals kunnen zich vanaf voorjaar 2018 registreren in het Beroepsregister voor sociaal werkers. • Er is samen met lectoren, hoogleraren en andere partners uit het werkveld een pleitnotitie opgesteld voor een meerjarig wetenschappelijk onderzoeksprogramma sociaal werk. Dit hebben we namens de partners besproken met ZonMw en vereist actie in 2018. Conclusie: En we hebben voldaan aan de voorwaarde van VWS om goed af te stemmen op de wens van de opdrachtgever (gemeenten, via VNG/Netwerk directeuren sociaal domein, City Deal). Aandachtspunten: • Het is niet goed gelukt in 2017 om met het kwaliteitslabel bij gemeenten binnen te komen. Met een onderzoek (via het Stormt) is er wel aandacht aan besteed maar was niet de juiste timing (te vroeg). • Onderhoud en beheer van het Kwaliteitslabel op langere termijn nog niet uitgewerkt, dit volgt in mei 2018 • governance van het sociaal werk in samenwerking met partners agenderen en regiosessies organiseren • verdere afspraken nodig over planning, inhoud en verhouding van het Register voor sociaal werkers ten opzichte van het register voor jeugd (SKJ)
Branche-informatie	• Publicatie van Brancherapportage en themarapportages met informatie over de branche	De Benchmark is in 2017 ingevuld door 283 leden. Daarmee is de respons vergelijkbaar met voorgaande jaren.

	• Publicatie lokale rapportages met kengetallen sociaal domein voor leden • Datamining: gegevens sociaal werk en sociale wijkteams (deels) ontsloten	Vanaf maart is het Rapport Gemeentelijke gegevens beschikbaar voor alle leden. Hierin staan vanuit verschillende bronnen openbare kengetallen over een zelf te selecteren gemeente. In november zijn de gegevens in dit rapport vernieuwd met actuele cijfers. De eerste resultaten van het Dataminingtraject laten zien dat het mogelijk is om vanuit verschillende bronnen (teamregistraties) gegevens bij elkaar te voegen. Nu wordt nog onderzocht in hoeverre de informatie die daaruit gehaald kan worden echt relevante informatie toevoegt op landelijk niveau. Een inventarisatie van ontwikkelingen op het terrein van BigData laat zien dat dit vooral op lokaal niveau interessant is. Daarbij gaat het overigens vaker over Open data dan over BigData. In een koplopergroep is een systematiek ontwikkeld om interventies te categoriseren. Met behulp hiervan kan een catalogus van aanpakken gemaakt worden. Daarmee kan dan op interventieniveau gerapporteerd worden aan een opdrachtgever. In 2018 kijken we of er belangstelling is om dit verder uit te rollen. Conclusie: Voorgenomen resultaten zijn gerealiseerd. Feitelijke data over bedrijfsvoering zijn voorhanden. Aandachtspunten: • De respons kan nog beter. • Over inhoudelijke informatie is minder centraal bekend. Dit moet de komende jaren meer aandacht krijgen.
Ondernemerschap en organisaties	• Kennis en expertise gedeeld met leden rond thema's aanbesteding, fiscaliteit, marketing en organisatievormen • Knelpunten in gemeentelijke aanbestedingen geagendeerd bij VNG, G4, G32	Een ledenwerkgroep gevormd op thema inkoop; deze heeft input geleverd voor de - handreiking Het nieuwe contracteren over opgave- en gebiedsgericht inkopen. Op de ALV van mei 2017 een sessie georganiseerd met professor Jan Telgen over inkoop in het sociaal domein. Als vervolg op programma 'In voor zorg' een Leergang Sociaal Werk Werkt ontwikkeld samen met Verdiwel en Movisie. Bijeenkomsten bij MKB/VNO-NCW over opzet en mogelijkheden Invest-NL voor sector Zorg & Welzijn: ontwikkelings- en investeringsinstelling met de overheid als enige aandeelhouder, die zich gaat bezighouden met projectontwikkeling en de verbetering van financieringsmogelijkheden van bedrijven en projecten.

		Thematranche Welzijn met 26 organisaties; effectmeting, verandertrajecten, congres en e-zine. Conclusie: de voorgenomen resultaten zijn gehaald Aandachtspunten: - Leden en gemeenten meenemen in gedachtegoed rond opgave- en populatiegericht inkopen - Duidelijkheid over wenselijkheid van een branche standpunt over aanbesteden
Werkgeverschap en arbeidsmarkt	- Nieuwe cao per 1 april 2017 - Toekomstvisie arbeidsvoorwaarden - Arbeidsvoorwaarden kinderopvang en peuterspeelzalen geharmoniseerd - Nieuw functieprofiel sociaal werker - Kennis gedeeld met leden over cao, arbeidsrecht, arbeidsmarkt, HRM en duurzame inzetbaarheid - Visie en stem in pensioenfondsen	Er is een nieuwe cao afgesloten, ingangsdatum 1 april 2017. Een grote meerderheid van werknemers en werkgevers stemde in met de nieuwe afspraken, waardoor het akkoord in juli 2017 definitief is geworden. De naam van de cao is gewijzigd in 'Cao sociaal werk'. Belangrijke financiële afspraken: een structurele loonstijging van 1,65% per 1 juli 2017 en 2% per 1 juli 2018, en een looptijd van 27 maanden (tot 1 juli 2019). Er is voortgeborduurd op de eerder ingeslagen koers voor versterking van duurzame inzetbaarheid. De cao-tekst is in oktober 2017 gereed gekomen, aangemeld bij SZW en gepubliceerd. De cao-tekst is eind 2017 bij het ministerie van SZW ingediend voor algemeenverbindendverklaring. In de voorbereiding voor de onderhandelingen is er een visiedocument arbeidsvoorwaarden opgesteld, samen met de leden van de werkgroep arbeidsvoorwaarden W&MD (WAW) en met een groot aantal P&O'ers in de branche. Insteek hiervan was wat de leden verstaan onder goed werkgeverschap en hoe dit concreet in te vullen. Belangrijke opbrengsten: randvoorwaarden om de 'ideale' medewerker in je organisatie te krijgen en te behouden, investeringen in (mede)zeggenschap van medewerkers en het belang van duurzame inzetbaarheid. Tijdens de ledenvergadering eind november hebben de leden ingestemd met een nieuwe bestuursstructuur van het arbeidsfonds FCB. De leden hebben eveneens ingestemd met een nieuwe cao FCB vanaf 1 januari 2018, met een looptijd van drie jaar en een loonsombijdrage van 0,087%. De arbeidsvoorwaarden in de kinderopvang en peuterspeelzalen zijn nog niet geharmoniseerd. Belangrijkste reden is dat de cao-onderhandelingen tussen vakbonden en de BK en BMK over een nieuwe cao Kinderopvang zijn opgeschort. Een cao-akkoord in de branche Kinderopvang is nodig, omdat de insteek is om deze cao van toepassing te laten zijn voor de peuterleidsters. Concepten voor aanpassing werkingssfeer, dispensatie-regeling, overgangsregeling zijn gereed voor bespreking. De vertegenwoordiging van Sociaal Werk Nederland aan de cao-tafel Kinderopvang is een voorwaarde.

		Overleg is gevoerd tussen vakbonden en brancheorganisaties (BK, BMK en Sociaal Werk Nederland) met als doel aanpassing van de cao's Kinderopvang en Sociaal Werk (peuterwerk) als gevolg van de wet IKK en de Wet harmonisatie kinderopvang en peuterwerk (kwalificatie- en taaleisen en de nieuwe functie van pedagogisch beleidsmedewerker/coach). Het functieprofiel sociaal werker, als nieuwe functiebeschrijving in het functieboek en een van de cao-afspraken, is in 2017 nog niet gereed gekomen. Belangrijkste reden is dat sociale partners dit wilden laten aansluiten bij het beroepscompetentieprofiel (BCP). Het bcp is einde 2017 gereed gekomen, zodat het functieprofiel begin 2018 kan worden opgesteld. Kennis is gedeeld met leden op het platform over cao, arbeidsrecht, arbeidsmarkt, HRM en duurzame inzetbaarheid met nieuwsberichten, publicaties, modellen en toelichtingen. Ook 'veelgestelde vragen en antwoorden' en andere informatie over de cao-afspraken voor de leden over de cao-afspraken zijn opgesteld. In 2017 zijn ruim 900 juridische vragen (arbeidsrecht/cao) beantwoord via het JZO-systeem. Leden hebben cursussen gevolgd en bijeenkomsten bijgewoond. De cursus arbeidsovereenkomsten heeft plaatsgevonden op 15 mei, 17 mei en 29 mei waarbij in totaal 50 deelnemers waren. Op 17 en 19 oktober waren er themamiddagen over 'de zieke werknemer' en 'ontslagrecht' waaraan in totaal 32 leden deelnamen. In het na-jaar hebben in totaal 22 leden deelgenomen aan de cursus Arbeidsovereenkomsten. De algemene basiscursus cao Sociaal Werk trok in totaal 32 deelnemers. Er zijn drie middagseminars georganiseerd over de implementatie van de Algemene Verordening Persoonsgegevens (AVG), waaraan in totaal 40 leden deel hebben genomen. In 2017 zijn vier OPOF-bijeenkomsten georganiseerd, met als thema's veranderingen in de Arbowet, privacy en gegevensbescherming (AVG), subsidiemogelijkheden voor duurzame inzetbaarheid, de Wet werk en zekerheid (WWZ), generatieregeling, medezeggenschap, etc. De OPOF-bijeenkomsten worden door minimaal 60 deelnemers bijgewoond. Invloed uitgeoefend en informatie vergaard bij het pensioenfonds door zetel in het bestuur van PFZW en de Pensioenraad. Conclusie: De meeste van de beoogde resultaten zijn behaald
--	--	--

		Aandachtspunt: Het functieprofiel sociaal werker en de harmonisatie arbeidsvoorwaarden voor peuterleidsters/pedagogisch medewerkers zijn niet gerealiseerd.
Verenigingszaken	• Groei met 50 leden • Voorstel voor nieuwe contributiestructuur en gedifferentieerd lidmaatschap • € 600.000 additionele financiering • Aantrekkelijke mantelcontracten voor leden • Geactualiseerd bestuursprofiel 3.0 • Scholing en ontwikkeling van bureaumedewerkers 3.0 • Organisatie van het jaarcongres Sociaal Werk	13 nieuwe leden aangetrokken voor bijna € 100.000 op jaarbasis (exclusief eventuele tijdelijke kortingen), waaronder SMD Enschede, Alifa, Vluchtelingenwerk landelijk, PEP Den Haag, Wijndhoven. Waarbij is gefocust op een aantal grotere organisaties. Er is een shortlist voor werving opgesteld. 45 opzeggingen (5 in een fusietraject) vanuit peuterspeelzalen, of opgeheven organisaties na fusies of faillissement. Verlies aan contributie € 96.000; het overgrote deel daarvan komt echter terug via bestaande leden die in loonsom groeien. Geassocieerd lidmaatschap peuterwerk ontwikkeld en geïmplementeerd voor leden peuterwerk die onder de cao Kinderopvang gaan werken. Eerste aanzet opgesteld voor voorstel gedifferentieerd lidmaatschap cao-volgers. Additionele financiering gerealiseerd, zie financieel jaarverslag. Diverse mantelcontracten voor leden zijn geactualiseerd. 8 werkbezoeken bij leden georganiseerd met gemiddeld 17 deelnemers vanuit SWN en landelijke partners. Het bestuursprofiel is beknopt aangepast aan de kenmerken van een vereniging 3.0 en heeft als basis gediend voor het werven van twee nieuwe bestuursleden. Het bestuur heeft aan de hand van het profiel een zelfevaluatie uitgevoerd. Het bureau is begeleid door adviseurs van Wissenraet en Spaendonck bij een eerste stap naar het operationaliseren van de kenmerken van een vereniging 3.0 in het jaarplan 2017. In het najaar vond een vervolgdag plaats. Platform Sociaal Werk Nederland heeft nu 4.300 deelnemers; op twitter hebben we bijna 6.500 volgers. Er is een mediatraining gegeven aan de drie kandidaat-sociaal werkers van het jaar en geïnvesteerd in het werven van bloggers. De homepage is vernieuwd en de technische randvoorwaarden voor leden om deel te nemen aan het platform zijn verbeterd om de interactie te bevorderen.

		Leden en stakeholders zijn geïnformeerd over de resultaten van Sociaal Werk Nederland over 2016 middels een filmpje als jaarverslag. Ledenbijeenkomst communicatie georganiseerd om communicatiemedewerkers van lidorganisaties met elkaar in contact te brengen en branchebrede profilering van sociaal werk te bevorderen, onder meer via <i>Storytelling</i>. Masterclass neuromarketing en storytelling georganiseerd voor bestuurders op de Dag van de Sociaal Werker (15 maart), samen met Verdiwel. 50 deelnemers. Introductie nieuw evenementenplatform van Yvent voor events die we organiseren. Met dit systeem kunnen deelnemers vooraf en achteraf in gesprek met elkaar en met de sprekers. Er zijn twee ALV's georganiseerd in mei en november. De ALV in november werd voorafgegaan door een bijeenkomst met Gouden Gemeenten, waar ook een nieuwe gouden publicatie werd gepresenteerd. Het bestuur vergaderde zeven keer; daarnaast waren er twee strategiedagen in september voor het bepalen van koers en speerpunten. Er vond een bestuurswisseling plaats: twee nieuwe leden zijn toegetreden. We zijn begonnen met de voorbereiding van het eerste jaarcongres Sociaal Werk in mei 2018. Conclusie: Redelijk goed op koers. Profilering en zichtbaarheid van sociaal werk zijn op vier van de thema's verbeterd. Interactie op platform is vergroot. Aandachtspunten: • Ambitie werving van 50 nieuwe leden niet gerealiseerd. Focus lag op werven van aantal grotere sociaalwerkorganisaties; deze zijn bijna allemaal lid geworden. Nog geen andersoortige nieuwe leden aangetrokken. • Aanpassen competentieprofielen medewerkers en scholing vereniging 3.0 nog op-pakken. • Extra communicatieproducten ontwikkelen om met verhalen van lidorganisaties en gemeenten te vertellen wat de toegevoegde waarde is van sociaal werk. • Minder inzet op 'online community' www.sociaalwerknederland.nl. Het aanjagen hiervan kost teveel bureau-uren. Korte films en een overzichtelijker website is de nieuwe focus.
--	--	--